

Distributed Agency in Networks of Translation: An Exploration, from Journalism to Treaties

Miia Santalahti

Tampere University, FINLAND

<https://orcid.org/0000-0001-8477-0536>

ABSTRACT

Today's translation processes and production environments involve multiple actors and instruments that form increasingly complex networks. This paper examines such networks and the distribution of influence therein through two example cases: (1) translation of journalistic texts by a freelance translator through a language service provider (LSP); (2) government translators' work on treaties. The purpose of this paper is to demonstrate that in order to understand the nature of a translator's work and its outcomes, the scope of the analysis should extend far beyond the immediate participants of the translation assignment. Results showed that networks in the two cases extend as far as state level, and that various mediators and inscriptions that remain invisible to the end-users of the translation products play a significant role. The distribution of agency should be acknowledged whenever studying phenomena related to translation, and also when dealing with translation products. Understanding the multitude of influential background factors may provide a more nuanced understanding of the outcome and shed light on the positionality of translators.

KEYWORDS: Actor-Network Theory, distributed agency, journalistic translation, legal translation, positionality

Jaettu toimijuus ja verkostot käännöstoiminnassa: Tapaustutkimukset journalismista ja valtiosopimuksista

Miia Santalahti

Tampere University, FINLAND

<https://orcid.org/0000-0001-8477-0536>

TIIVISTELMÄ

Käännöstyö ei tapahdu tyhjiössä, vaan nykypäivän käännösprosesseihin liittyy useita toimijoita ja elementtejä, jotka muodostavat monitahoisia verkostoja. Tässä artikkelissa tarkastellaan näitä verkostoja ja toimijuuden jakautumista niissä. Artikkelissa esitellään kaksi tapaustutkimusta: (1) journalististen tekstien käännösprosessi, jossa kääntäjänä on freelancer ja välikätenä kielipalveluyritys, ja (2) valtiosopimusten kääntäminen valtionhallinnossa. Tarkoituksena on osoittaa, että kääntäjän työtä ja käännöstuotoksia analysoitaessa tulisi huomioida prosessin kontekstia laajemmin kuin vain työhön välittömästi osallistuvien toimijoiden osalta. Molemmissa tarkastelluissa käännösprosesseissa verkostot ulottuvat aina valtiojohdon tasolle asti, ja toimintaan vaikuttavat merkittävästi erilaiset välittäjät ja inskriptiot, joista käännösten käyttäjät eivät useimmiten ole lainkaan tietoisia. Käännöstoimintaan nivoutuvien verkostojen laajuuden ymmärtäminen auttaa niin kääntäjiä, käännösten tilaajia ja käyttäjiä, kääntämisen tutkijoita kuin suurta yleisöäkin hahmottamaan käännöstyön taustalla vaikuttavien tekijöiden moninaisuutta ja kääntäjän toimijuutta – sekä ennen kaikkea sen rajoja.

AVAINSANAT: jaettu toimijuus, journalistinen kääntäminen, juridisten tekstien kääntäminen, toimijaverkkoteoria